

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě jednal dne 7.6.2016 v neveřejném zasedání o stížnosti obžalovaného _____, nar. _____, proti usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 17.12.2015 č.j. 1 T 10/2015 – 1382, a rozhodl *t a k t o* :

Podle § 149 odst. 1 písm. b) tr.ř. se z podnětu stížnosti obžalovaného _____ napadené usnesení z r u š u j e a okresnímu soudu se u k l á d á , aby o věci znovu jednal a rozhodl.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně bylo rozhodnuto, že žádost _____ a _____ o zrušení zajištěných nemovitostí, a to zastavěné plochy a nádvoří parc. č. 63 a zahrady parc. č. 96/1 se jako nedůvodná zamítá.

Okresní soud odůvodnil své rozhodnutí odkazem na usnesení policejního orgánu, jež bylo podle § 79d) odst. 1 tr.ř. rozhodnuto o zajištění shora uvedených nemovitostí jako náhradní hodnoty s tím, že stížnost obviněného _____ proti tomuto usnesení byla Okresním soudem v Novém Jičíně dne 21.5.2014 zamítnuta pod sp.zn. 21 Nt 3916/2014. V dalším pak poukazuje na skutečnost, že obžalovaný _____ dne 2.11.2015 prostřednictvím svého obhájce požádal o zrušení zajištění těchto nemovitostí, kdy tato žádost byla doručena Okresnímu soudu dne 4.12.2015, přičemž podobnou žádost podala i druhá majitelka zajištěných nemovitostí, manželka obžalovaného _____, a to dne 4.11.2015. Uvedená žádost pak byla soudu doručena téhož dne, tj. 4.12.2015. Pokud žadateli je poukazováno na skutečnost, že soud nemůže rozhodnout o propadnutí věcí jiných vlastníků, či spoluvlastníků jako náhradní hodnoty, a poukazují na nález Ústavního soudu ČR ze dne 19.2.2015, sp.zn. III.ÚS 2301/2015, tak tomu nalézací soud uvádí, že Ústavní soud danou problematiku v tomto rozhodnutí přesně neřeší. Navíc již

v odůvodnění usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně sp.zn. 21 Nt 3916/2014 bylo poukázáno na příslušné nálezy Ústavního soudu, z nichž vyplývá ve vztahu k otázce vlastnictví nemovitostí ve společném jmění manželů, že příslušné omezení dopadá i na druhého z manželů. V další části odůvodnění napadeného usnesení je poukazováno na skutečnost, že soud přezkoumal důvody, pro které zajištění nemovitosti dosud trvá, a shledal, že toto zajištění je nadále důvodné, neboť trestní řízení dosud skončeno nebylo, věc byla v důsledku kasačního rozhodnutí krajského soudu nalézacímu soudu vrácena, a tudíž se v trestním řízení nadále pokračuje. Do doby jeho skončení může dojít ke změně osobních poměrů u obžalovaného, které mohou mít vliv na rozhodnutí soudu i v otázce zajištění majetku. Za této situace okresní soud uzavírá, že považuje podanou žádost o zrušení zajištění nemovitosti za nedůvodnou a předčasnou, a proto o podané žádosti rozhodl zamítavým výrokem.

Proti tomuto usnesení podal obžalovaný v zákonné lhůtě stížnost, v níž okresnímu soudu vytýká, že se v napadeném usnesení vůbec nezabýval a dokonce ani nerozváděl důvody, které vedly stěžovatele k podání žádosti. V této uvedl konkrétní skutkové okolnosti i právní argumentaci k prokázání absence zákonných podmínek pro zajištění nemovitosti, resp. pro další trvání tohoto zajištění. Stěžovatel má tak napadené usnesení za nesprávné a nezákonné, když nalézací soud je opírá pouze o skutečnost, že předmětné trestní řízení doposud neskončilo, čímž neguje zákonné právo dle § 79d odst. 8 tr.ř. obviněného a dalších osob, jakožto vlastníků zajištěných nemovitostí, kdykoliv žádat o zrušení tohoto zajištění.

V další části podané stížnosti stěžovatel zdůrazňuje, že v dosavadním průběhu řízení bylo bez pochyb prokázáno, že předmětné zajištěné nemovitosti byly pořízeny v roce 2001 do společného jmění manželů, a to obviněného a jeho manželky. Rovněž tak bylo orgány činnými v trestním řízení konstatováno, že se nejedná o majetek, který by pocházel z trestné činnosti, či byl užít či určen k jejímu páchání. Stěžovatel dále namítá, že na zajištěných nemovitostech vážne zástavní právo smluvní ve prospěch Raiffeisenbank, a.s. z úvěrové smlouvy, přičemž ke dni 31.12.2014 činila jistina nesplaceného úvěru částku 1.116.886,24 Kč. Zdůrazňuje přitom skutečnost, že smyslem a nezbytnou podmínkou užití § 79f tr.ř. je zajištění nějaké reálné náhradní hodnoty místo věcí peněžních prostředků na účtu, či nemovitostí, či jiných majetkových hodnot, které jsou výnosem z trestné činnosti. Orgány činnými v trestním řízení však v dané věci byly zajištěny nemovitosti, na kterých vážne závazek z nesplaceného úvěru ve výši srovnatelné s okamžitou reálnou hodnotou zajištěných nemovitostí, tedy čistá hodnota zajištěných nemovitostí vzhledem k nákladům zpeněžení a povinnosti vypořádání pohledávky zástavního věřitele, může být nulová či dokonce záporná. Dle názoru stěžovatele pak nelze rozhodnout o propadnutí věcí jiných vlastníků či spoluvlastníků jako náhradní hodnoty, jestliže tyto nemovitosti nemají žádnou trestním řádem v § 79d odst. 1 tr.ř. předpokládanou souvislost s vytýkanou trestnou činností, když v opačném případě by bylo možné zajistit jako náhradní hodnotu prakticky jakýkoliv majetek ve vlastnictví kohokoliv, což zcela zjevně není možné. Jako podpůrný argument a maiori ad minus pak stěžovatel uvádí široce publikovaný nález Ústavního soudu ze dne 19.2.2015 sp.zn. III.ÚS 2301/2015, kterým byla vyslovena nepřípustnost zabránění věci jiného vlastníka i

v případě, že této věci bylo užito ke spáchání trestného činu. Tím spíše pak nelze rozhodnout o zabránění či propadnutí věci, resp. podílu na věci jiného vlastníka, jestliže tato věc s trestnou činností vůbec nesouvisí, přičemž takový závěr nemůže ve světle znění § 79d odst. 8 tr.ř. obstát, když uvedené ustanovení zakotvuje právo obviněného a dalších osob, jakožto vlastníků zajištěných nemovitostí, kdykoliv žádat o zrušení zajištění.

Závěrem se stěžovatel domáhá, aby z podnětu podané stížnosti bylo napadené usnesení v celém rozsahu zrušeno a stížnostní soud podle § 149 tr.ř. bezodkladně rozhodl o zrušení zajištění předmětných nemovitostí a tyto obviněnému a jeho manželce dle § 80 tr.ř. vrátil.

Krajský soud v Ostravě z podnětu podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr.ř. správnost a zákonnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které vydání tohoto usnesení předcházelo, a dospěl k závěru, že je nutno rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Krajskému soudu v Ostravě byla věc předložena jako soudu stížnostnímu ve smyslu § 146 odst. 2 písm. c) tr.ř., přičemž z obsahu předloženého spisu bylo zároveň zjištěno, že opravný prostředek byl obžalovaným podán ve stanovené lhůtě dle § 143 odst. 1 tr.ř. osobou k tomu oprávněnou dle § 142 odst. 1 tr.ř.

Krajský soud v Ostravě z podnětu podané stížnosti přezkoumal především napadené usnesení po obsahové stránce, přičemž dospěl k závěru, že toto je neúplné a v podstatě nepřezkoumatelné, jelikož v jeho výroku chybí uvedení zákonných ustanovení, jichž bylo nalézacím soudem použito. Výrok usnesení soudu musí být přitom určitý, jasný a nevzbuzující pochybnosti o vůli orgánu, který je vydal. Bez ohledu na to, zda bylo usnesení vydáno z úřední povinnosti soudu nebo na návrh některé ze stran, případně jím byl i návrh zamítnut, musí součástí výroku být i uvedení konkrétních hmotně právních i procesních zákonných ustanovení, jichž bylo použito. Každé usnesení orgánů činných v trestním řízení totiž musí být vydáno postupem podle trestního řádu, a to přinejmenším analogicky, což v daném případě dodrženo nebylo.

Pokud se jedná o věcné námitky podané stížnosti, považuje krajský soud za nezbytné připomenout, že usnesením policejního orgánu ze dne 28.3.2014 č.j. KRPT-232290-121/TČ-2013-070481 bylo rozhodnuto tak, že podle § 79d odst. 1 tr.ř. se zajišťuje po předchozím souhlasu státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně jako náhradní hodnota dle ust. § 79f nemovitost zapsaná na listu vlastnictví č. 53 pro Obec Kopřivnice, katastrální území Mniší, Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Nový Jičín, a to zastavěná plocha a nádvoří parc.č. 63 o výměře 194 m² a zahrada parc.č. 96/1 o výměře 511 m², v šesti ve společném jmění manželů [ ] a [ ], kdy tyto nemovitosti byly nabyty na základě kupní smlouvy ze dne 31.1.2011 s dodatkem č. 1 ke smlouvě ze dne 7.2.2001 a právními účinky vkladu ke dni 18.4.2001.

Z odůvodnění tohoto usnesení zároveň vyplývá, že dle aktuálního výpisu katastru nemovitostí předmětná nemovitost je zatížena zástavním právem smluvním ve výši

1.550.000,- Kč s příslušenstvím ve prospěch společnosti Raiffeisenbank, a.s., a to na základě smlouvy o zřízení zástavního práva ze dne 29.9.2005 s právními účinky vkladu ke dni 3.10.2005. Dle vyjádření učiněného před orgány činnými v trestním řízení pak z výše uvedeného úvěru ze stavebního spoření na celkovou částku 1.550.000,- Kč zbývá doplatit částka ve výši 130.000,- Kč.

Krajský soud se vzhledem k uvedenému neztotožňuje se stížnostní námitkou obžalovaného o nezákonnosti vydaného rozhodnutí a má za to, že pokud policejní orgán s předchozím souhlasem státního zástupce vydal usnesení o zajištění náhradní hodnoty, a to předmětných nemovitostí, tak nepochybil. V této souvislosti je nezbytné v souladu s názorem nalézacího soudu poukázat na skutečnost, že rozhodnutí o zajištění náhradní hodnoty není rozhodnutím meritorním o vině a trestu, není rozhodnutím konečným a nijak nepředjímá rozhodnutí ve věci samé. Institut zajištění náhradní hodnoty nemá sankční charakter a jedná se především o institut preventivní a zajišťovací. Dosud shromážděný spisový materiál dle názoru stížnostního soudu obsahuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, tento nadále vykazuje znaky trestného činu a jsou zde i zřejmé důvody k podezření, že jeho pachatelem je mezi jinými i obžalovaný. Toto důvodné podezření vyplývá z doposud provedených důkazů, přičemž v dosavadním průběhu dokazování nebylo možno zjistit, jak konkrétně bylo naloženo obžalovaným s prostředky získanými vytýkanou trestnou činností.

Krajský soud v Ostravě jako soud stížnostní se ztotožnil s usnesením policejního orgánu o zajištění náhradní hodnoty, a to předmětných nemovitostí, které jsou ve společném jmění obžalovaného a jeho manželky, a hodnota zajištěných nemovitostí odpovídá výši výnosů z trestné činnosti, ze které je obžalovaný obviněn. V této souvislosti je nezbytné uvést, že věc nebyla doposud pravomocně skončena.

Krajský soud tudíž nesdílí názor stěžovatele, že v případě majetku ve společném jmění manželů nelze rozhodnout o jeho předběžném zajištění ve smyslu ust. § 79d odst. 1 tr.ř. Pokud stěžovatel poukazuje na rozhodování Ústavního soudu, je v této souvislosti nezbytné uvést, že skutečně tento soud se ve své dosavadní rozhodovací praxi přezkumem obdobných rozhodnutí zabýval, přičemž vycházel ze závěrů, že takové rozhodnutí musí mít zákonný podklad, což v daném případě splněno bylo, jelikož bylo vydáno příslušným orgánem a je zcela v souladu se zjištěnými skutkovými okolnostmi, jak byly v dosavadním průběhu řízení zjištěny. Dle názoru Ústavního soudu pak zajištění přiměřené a spravedlivé rovnováhy mezi požadavkem obecného zájmu společnosti, který je takovým zásahem sledován a požadavkem na ochranu základních práv jednotlivce je pak legitimním zájmem státu na vynutitelnosti případného majetkového postihu pachatele závažné trestné činnosti, který je součástí obecného zájmu na ochraně společnosti před pachateli podobných trestných činů. Dle názoru Ústavního soudu lze pak v těsné vazbě na manželství, jakož i v aktivní a pasivní solidaritě manželů týkající se úkonů vůči společnému jmění shledávat rysy nutného vzájemného sdílení majetkového osudu manželů do doby, dokud jejich společné jmění trvá. Ústavní soud v této souvislosti konstatuje, že byl-li v důsledku trestního stíhání omezen k dispozici s majetkem ve společném jmění jeden z manželů, dopadá omezení i na druhého z manželů, kdy opačný přístup by podle Ústavního

soudu vedl k nastolení nepřijatelné nerovnosti mezi obviněnými, kdy obvinění žijící v manželství by byli při zajišťování svého majetku zvýhodněni proti ostatním obviněným, neboť dispozice s jejich majetkem by byla vůči jejich manželským partnerům uvolněná, což by v konečném důsledku mohlo vést i ke zmaření účelu, který institut zajištění majetku obviněné osoby sleduje.

S ohledem na výše přijaté závěry Ústavního soudu nelze bez podrobného zkoumání konkrétních podmínek trvání tohoto zajišťovacího institutu dospět k závěru, kterého se domáhá obžalovaný v podané stížnosti, tj. že ve smyslu § 79d odst. 1 tr.ř. nelze jako náhradní hodnotu dle ust. § 79f tr.ř. zajistit nemovitost, pokud tato spadá do společného jmění manželů.

Vzhledem k výše rozvedeným skutečnostem bude tudíž na okresním soudě, aby po vrácení věci stížnostním soudem učinil písemný dotaz u společnosti Raiffeisenbank. a.s. ohledně výše splaceného úvěru, jehož zajištěním bylo zřízené zástavní právo k předmětným nemovitostem a poté s přihlédnutím k výše rozvedeným skutečnostem, jakož i vzhledem ke stadiu projednávané trestní věci sp.zn. 1 T 10/2015 nalézací soud v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu rozhodne o podané žádosti obžalovaného ..... a jeho manželky ..... na zrušení zajištění náhradní hodnoty ve vztahu k předmětným nemovitostem. Zároveň se okresní soud pečlivě vypořádá s dalšími námitkami obžalovaného ..... obsaženými v podané stížnosti.

Ze shora uvedených příčin krajský soud z podnětu podané stížnosti napadené usnesení v celém rozsahu zrušil s tím, že bude nutno, aby se okresní soud nově zabýval podanou žádostí, o této rozhodl v souladu s ust. § 134 tr.ř., a to i z výše rozvedených hledisek a stavu projednávané trestní věci.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

V Ostravě dne 7.6.2016

Za správnost vyhotovení:
Irena Juříčková

JUDr. Vladislav Topiarz, v.r.
předseda senátu